

Tegendruk. Geheime pers tijdens de Tweede Wereldoorlog, Gent-Brussel, Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis (ISG) – Studie- en Documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse Maatschappij (SOMA), 2004, 173 pp., ill., ISBN 90-77122-09-5 | Dit fraaie boek kwam tot stand naar aanleiding van een gelijknamige tentoonstelling in de Stadsbibliotheek Antwerpen, zestig jaar na de bevrijding, met materiaal uit de collectie van deze bibliotheek en van de Antwerpse afdeling van het Amsab-ISG.

Het boek is veel meer dan een ‘begeleidende publicatie’ bij de tentoonstelling. Doorgewinterde historici naast jonge vorsers brengen een weloverwogen, neutrale en soms ook puntige analyse van het Belgische verzet, met een bijzondere focus op Vlaanderen.

De binding van dit thema met de Vlaamse beweging is groot. Centraal in dat opzicht staat de analyse van Bruno De Wever, met een boeiende *status quaestionis* over de beeldvorming in Vlaanderen met betrekking tot het verzet, die de tegenpool is van de idealisering van de collaboratie.

Het lijkt er sterk op dat de studie over representatie en discours over de oorlog en zijn nasleep, in de komende jaren een vruchtbaar nieuw onderzoeksterrein zal zijn. Vraag is of het verzet wel op de nodige aandacht zal kunnen rekenen. De Wever geeft terecht aan dat de geringe belangstelling van Vlaamse historici voor het verzet een erfenis is van de vertekende collectieve herinnering.

Daardoor, en ook door de binding aan een efemeer gebeuren, dreigt deze publicatie wat tussen de plooiën te vallen. Het gaat echter om een belangrijk synthese-

werk, met onder meer knappe bijdragen van Fabrice Maerten en Roel Vande Winkel. De schitterende en fijne lay-out maken van dit rijk geïllustreerde boek bovendien een echt hebbeding. [HERMAN VAN GOETHEM]

1. R. VAN DOORSLAER, *Gebruikt verleden. De politieke nalatenschap van de Tweede Wereldoorlog in België, 1945-2000*, in: G. DENECKERE & B. DE WEVER (red.), *Geschiedenis maken. Liber amicorum Herman Balthazar*, Gent, 2003, p. 238.